Lietas arhīva Nr. C-0262-21/23
ECLI:LV:KURT:2021:0507.C33504319.11.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Talsos 2021.gada 7.maijā

Kurzemes rajona tiesa
tiesnese Ilze Valbaka,
rakstveida procesā 2021.gada 9.martā izskatīja civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par atlīdzības par laulības laikā izdarītajiem ieguldījumiem otra laulātā atsevišķajā mantā piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] Kurzemes rajona tiesā atrodas civillieta Nr.C33504319 /pers. A/ (turpmāk – prasītājs) prasībā pret /pers. B/ (turpmāk – atbildētāja) par atlīdzības par laulības laikā izdarītajiem ieguldījumiem otra laulātā atsevišķajā mantā piedziņu, kas 2019.gada 23.augustā iesniegta Rīgas rajona tiesā (Jūrmalā). 2019.gada 24.septembrī prasītājs iesniedzis tiesā 2019.gada 20.septembra pieteikumu par trūkumu novēršanu.

Prasītājs lūdzis piedzīt no atbildētājas par labu viņam atlīdzību par izdarītajiem ieguldījumiem atbildētājas atsevišķajā mantā 45 343,67 EUR apmērā. Prasība pamatota uz Civillikuma 84.pantu. (lietas 4.-7., 91.-92.lapa)

[1.1] Prasībā un pieteikumā par trūkumu novēršanu norādīts, ka ar Rīgas rajona tiesas 2019.gada 4.marta spriedumu civillietā Nr.C33420018 šķirta pušu laulība, kas tikusi noslēgta 2004.gada 20.martā Jūrmalas pilsētas dzimtsarakstu nodaļā. Rīgas rajona tiesas spriedumu prasītājs pārsūdzējis apelācijas kārtībā, kā vienu no iemesliem norādot apstākli, ka tiesai nebija tiesību taisīt spriedumu par laulības šķiršanu tāpēc, ka to nepieļauj Civillikuma 77.pants, kas paredz, ka tiesa laulību nešķir, ja laulātie nav vienojušies cita starpā par kopīgās mantas sadali vai attiecīgas prasības nav izšķirtas pirms laulības šķiršanas un netiek celtas kopā ar prasību par laulības šķiršanu. Prasītājs norādījis, ka pastāv strīds par laulāto mantas sadali, taču tiesa paskaidrojumus nav ņēmusi vērā, lieta izskatīta pēc būtības. Līdz ar to mantiskais strīds par laulāto mantiskajām attiecībām palicis neatrisināts.

No zemesgrāmatas nodalījuma redzams, ka nekustamais īpašums /adrese/, tika iegādāts ģimenes kopīgā mājokļa iekārtošanai, noslēdzot 2004.gada 14.decembra un 15.decembra (zemesgrāmatā kļūdaini norādīts, ka 15.decembra līgums noslēgts 2005.gadā) pirkuma līgumus. Īpašums iegādāts no SIA "Hanza līzings" par 18492,64 LVL jeb 26312,66 EUR, par kredīta līdzekļiem, saņemot aizdevumu no AS "Hansabanka" (šobrīd AS "Swedbank"). 2005.gada 23.februārī zemesgrāmatā izdarīta atzīme, ka nekustamais īpašums ir laulātās /pers. B/ atsevišķā manta. Nekustamais īpašums visu laulības laiku bijusi vienīgā viņu ģimenes dzīvesvieta.

Prasītājs norādījis, ka visā laulības laikā rūpējies par ģimenes labklājību, tajā skaitā ilgstoši un regulāri palīdzējis atbildētājai gan minētā nekustamā īpašuma uzturēšanā, gan finansējis tā iegādi un remontu, maksājot bankas kredītu. Tā kā manta zemesgrāmatā ir atzīmēta kā atbildētājas atsevišķā manta, nevēlas uzsākt strīdu par šīs mantas reālu dalīšanu un apzinās, ka īpašuma tiesību atzīšana viņam uz kādu daļu šīs mantas juridiski nav iespējama, taču uzskata, ka veiktie ieguldījumi gan mantas iegādē, gan tās uzturēšanā dod tiesības uz atlīdzību. Šādu viedokli judikatūras veidā ir paudis arī Augstākās tiesas Senāta Civillietu departaments spriedumā SKC D/2016. Nedz Civillikums, nedz kāds cits likums tiešā veidā neregulē viena laulātā tiesības prasīt otra laulātā mantā izdalītos ieguldījumus, tāpēc Senāts norāda, ka šādā situācijā vai nu jāpiemēro līdzīgas tiesību normas, vai arī strīds izšķirams ievērojot vispārīgos tiesību principus un jēgu. Šajā spriedumā ir norādīts, ka Civillietu departaments piekrīt juridiskajā literatūrā norādītajam, ka jautājums par normatīvo pamatu (likuma normu), saskaņā ar kuru būtu izspriežams šāds pret otru laulāto vērsts naudas prasījums, tiesai kā tiesību piemērotajam var radīt zināmas grūtības. Pirmkārt, tāpēc, ka starp laulātajiem parasti nepastāv tāds līgumiskais prasījums, kura priekšmets būtu minētā ieguldījuma atlīdzināšana, jo minētās personas parasti neslēdz īpašu (skaidru un nepārprotamu) vienošanos par tāda ieguldījuma atlīdzināšanu, ko viens laulātais izdarījis otram laulātajam atsevišķi piederošajā mantā vai arī kas izpaudies kā šīs mantas finansējums no laulāto kopīgās mantas. Otrkārt, tāpēc, ka jautājums par ieguldījuma izdalījušā laulātā tiesībām uz atlīdzību, izņemot Civillikuma 101.pantā paredzēto gadījumu, likumā tiešā veidā nav regulēts.

Prasības pieteikumā prasītājs ir atsaucies uz Erlena Kalniņa monogrāfijā "Laulāto manta laulāto likumiskajās mantiskajās attiecībās" paustajām atziņām par Civillikuma 84.pantu kā tiesisko pamatu ieguldījuma izdalījušā laulātā tiesībām saņemt atbilstošu atlīdzību, vadoties no otra laulātā atsevišķās mantas vērtības pieauguma, un to, ka Civillietu departaments norādījis, ka, noregulējot laulāto strīdīgās mantiskās attiecības laulības šķiršanas gadījumā, ir jāpanāk abu laulāto mantisko interešu taisnīga izlīdzināšana. Līdz ar to tam laulātajam, kas ir piedalījies ar savu ieguldījumu (naudu, darbu u.c.) ēkas celšanā uz otram laulātam piederošas zemes, izbeidzoties laulībai, jāsaņem atbilstoša atlīdzība par izdarīto ieguldījumu. Civillietu departaments konstatējis, ka atlīdzība par otra laulātā atsevišķajā mantā izdarītajiem ieguldījumiem var būt lielāka par viņa faktiskajiem izdevumiem naudas izteiksmē, jo tās noteikšanā jāņem vērā arī prasītāja darbība visplašākajā nozīmē, kuras rezultātā atbildētāja nekustamā īpašuma vērtība pieaugusi.

Nosakot izmaksājamās atlīdzības apmēru, tiesai jāvērtē otram laulātajam atsevišķi piederošās mantas palielinājums, ieguldījumu kopums (nauda, lietas, arī laulāto kopīgā nauda un lietas, darbības), kura rezultātā atbildētāja nekustamā īpašuma vērtība pieaugusi, un atlīdzība ir jāpiedzen tādā apmērā, kas nodrošina laulāto mantisko interešu taisnīgu izlīdzināšanu. Tā kā atbildētājai ilgstoši pastāvīgu ienākumu nav bijuši, tad tieši ar prasītāja palīdzību un naudas līdzekļiem tika nodrošināts, ka par nekustamo īpašumu /adrese /, tika veikti kredīta maksājumi, un tikai tāpēc tas joprojām atrodas atbildētājas īpašumā un uz to kreditors AS "Swedbank" nav vērsis piedziņu nenokārtoto saistību apmaksai.

Prasītājs norādījis šādus naudas līdzekļus no savas mantas, kas izlietoti atbildētājas īpašuma uzturēšanai un kredīta maksājumiem, un saglabāšanai:

1) Nekustamā īpašuma nodokļa maksājumi par īpašumu /adrese/ (2013.-2018.g.): EUR 838,19;
2) Maksājumi AS Latvenergo par elektroenerģiju (2004.-2018.g.) EUR 4781,60;
3) Maksājumi AS Latvijas Gāze (2004.-2018.g.) EUR 9206,54;
4) Maksājumi pašvaldības uzņēmumam SIA Krants (ūdens, kanalizācija, 2014.-2018.g.) EUR 1406,00;
5) Kredīta maksājumi bankai: a) 2010.-2018.g. USD 3908,90; b) 2008.-2018.g. EUR 23393,69.

Šajā laika periodā atbildētāja viņam ir atgriezusi daļu summas EUR 11746,60 (lielāko daļu no šīs summas sastāda EUR 9000 maksājums

28.04.2014).

Prasītāja ieguldījums atbildētājas parādsaistību segšanai ir EUR 11647,09, kā arī 5a) punktā minētie ASV dolāru maksājumi 3908,90, kas sastāda EUR 3493,83 (Latvijas Bankas kurss 15.08.2019) jeb pavisam kopā EUR 15140,92.

No minētajām darbībām ir redzams, ka viņš veicis ievērojamu naudas līdzekļu maksājumus nekustamā īpašuma saglabāšanai, pārbūvēšanai, remontēšanai, labiekārtošanai un uzturēšanai. Diemžēl daļa no maksājumiem atbildētājai ir ar konkrēti nenorādītu maksājuma mērķi, lai gan tie tika veikti tieši kredītsaistību segšanai. Šajā sakarā ir nepieciešams izprasīt informāciju no AS "Swedbank" par /pers. B/ veiktajiem kredītu maksājumiem laika periodā no 2008. līdz 2018.gadam. No šī pierādījuma būs iespējams konstatēt, ka viņa maksājumi atbildētājai ir tikuši novirzīti kredīta segšanai.

No prasībai pievienotā nekustamā īpašuma /adrese / vērtējuma, ko veicis sertificēts īpašuma vērtētājs, redzama īpašuma tirgus vērtība uz 2019.gada 25.aprīli EUR 117000. Savukārt tas tika iegādāts par EUR 26312,66. Attiecīgi īpašuma vērtības pieaugums sastāda EUR 90687,34. Prasītājs uzskata, ka atbilstoši pieminētajai pastāvošajai tiesu praksei šajā jautājumā, no atbildētājas viņam pienākas 1/2 no prasītājai piederošās atsevišķās mantas vērtības pieauguma jeb EUR 45343,67. Tādējādi prasības summa sastāda 45343,67 EUR.

[1.2] Pēc prasības iesniegšanas tiesā, prasītājs 2020.gada 27.janvārī iesniedza prasības pieteikuma papildinājumus – grozījumus, norādot, ka laulības laikā 2005.gada beigās vai 2006.gada sākumā iegādājies trīs vērtīgus mākslas priekšmetus – mākslinieces /pers. H/ gleznas: "Parīze naktī", "Parīze dienvidī" un "Jūras krasts pie Staldzenes". Gleznas viņš iegādājies, personīgi aizbraucot pie mākslinieces. Katra no gleznām maksājusi Ls 450 jeb kopā Ls 1350, kas pārrēķinot uz eiro pēc Latvijas bankas kursa 0,702804 sastāda 1920 eiro. Gleznu iegādi un vērtību apliecinošus pierādījumus iesniegs līdz tiesas sēdei. Tā kā katrs mākslinieka darbs ir unikāls, un tikai pats mākslinieks nosaka tā cenu, tad iesniegt kādus pierādījumus par mākslinieka gleznu vispārējo cenu nav iespējams. Tomēr no publiski pieejamās informācijas internetā ir redzams, ka, piemēram, /pers. H/ glezna "Kompozīcija" mākslas galerijā "Birkenfelds" tiek tirgota par 600 eiro. Tā kā šīs gleznas tika iegādātas kopīgās mājsaimniecības vajadzībām, lai tās eksponētu ģimenes dzīvesvietā /adrese/, uzskatāms, ka tās iegādātas par laulāto kopīgajiem līdzekļiem un atzīstamas par laulāto kopīgo mantu Civillikuma 89.panta otrās daļas izpratnē. Tās joprojām atrodas minētajā adresē, kas ir atbildētājai piederošais īpašums. Prasītāja daļa jeb 1/2 no gleznu vērtības sastāda 960,44 eiro, kuru viņam ir tiesības saņemt sadalot laulāto mantu. Tā kā nevienam no laulātajiem nav tiešu pierādījumu, ka augstāk norādītā manta būtu iegūta par kāda no laulāto atsevišķajiem līdzekļiem, ir uzskatāms, ka manta pieder abiem līdzīgās daļās. Prasītājs lūdz tiesu sadalīt laulāto kopīgo mantu un piedzīt no atbildētājas par labu viņam naudas līdzekļus atbilstoši viņa daļai laulāto kopīgajā mantā EUR 960,44 apmērā. (lietas 202.lapa)

[1.3] 2020.gada 4.februārī prasība papildināta, precizējot prasījumu apmēru. Prasītājs lūdz tiesu: 1) piedzīt no /pers. B/ par labu /pers. A/ atlīdzību par izdarītajiem ieguldījumiem /pers. B/ atsevišķajā mantā 45 343,67 EUR apmērā, pārskaitot tos uz /pers. A/ norēķinu kontu /konta numurs/; 2) sadalīt laulāto kopīgo mantu un piedzīt no /pers. B/ par labu /pers. A/ naudas līdzekļus atbilstoši viņa daļai laulāto kopīgajā mantā 960,44 EUR apmērā, pārskaitot tos uz /pers. A/ norēķinu kontu /konta numurs/; 3) pavisam kopā piedzīt no /pers. B/ par labu /pers. A/ 46 304,11 EUR; 4) piedzīt no /pers. B/ par labu /pers. A/ visus tiesāšanās izdevumus. (lietas 222.lapa)

[2] Atbildētāja 2019.gada 4.novembrī iesniedza tiesā rakstveida paskaidrojumus.

[2.1] Paskaidrojumos norādīts, ka prasību neatzīst pilnā apmērā, ka laulība starp Prasītāju un Atbildētāju joprojām nav šķirta sakarā ar to, ka Atbildētājs ir pārsūdzējis pirmās instances tiesas spriedumu. Ievērojot minēto un Civillikuma 84.pantā noteikto, prasītāja pieteikums par atlīdzības piedziņu no Atbildētājas par Prasītāja laulības laikā izdarītajiem ieguldījumiem Atbildētājas atsevišķā mantā ir nepamatots, jo pirmās tiesas spriedums par prasītāja un atbildētājas laulības šķiršanu saskaņā ar Civilprocesa likuma 203.panta pirmo daļu nav stājies likumīgā spēkā.

Atbildētāja rakstītais, ka nekustamais īpašums /adrese/, tika iegādāts ģimenes kopīgā mājokļa iekārtošanai, ir nepatiess un rodas iespaids, ka prasītājs apzināti maldina tiesu. Atbildētāja nekustamo īpašumu /adrese/ iegādājās iepriekšējā laulībā kopā ar /pers. I/.

Atbildētājas nodomu iegādāties Nekustamo īpašumu apliecina 2000.gada 15.februārī starp atbildētāju, kā pircēju, un SIA "/Nosaukums/", kā starpnieku, noslēgtais līgums par starpnieka pakalpojumiem Nekustamā īpašuma iegādē un atbildētājas 2000.gada 15.februārī veiktais maksājums par starpnieka pakalpojumiem 2 074,45 LVL jeb 2 951,68 EUR, kā arī 2000.gada 15.februārī starp atbildētāju un /pers. J/ noslēgtais rokas naudas līgums, ar kuru /pers. J/ apņēmās atbildētājai pārdot Nekustamo īpašumu, un atbildētājas saskaņā ar rokas naudas līgumu 2000.gada 15.februārī veiktais maksājums 5000 USD jeb 4 488,73 EUR un 2000.gada 1.martā veiktais maksājums 8000 USD jeb 7 181,97 EUR.

Atbildētājas Nekustamā īpašuma iegādes faktu apliecina:

1. 2000.gada 1.martā starp atbildētāju, kā pircēju, un SIA "/nosaukums A/", kā līzinga kompāniju, noslēgtais nomaksas pirkuma līgums Nr. 4722;
2. 2000.gada 6.martā starp /pers. J/, kā pārdevēju, SIA "/nosaukums A/", kā pircēju, un Atbildētāju, kā līzinga saņēmēju, noslēgtais pirkuma līgums, nosakot, ka Nekustamā īpašuma pirkuma maksa kopā sastāda 40 000,00 USD jeb 23 840,00 LVL, kas uz šo brīdi sastāda 33 921,26 EUR,
3. Latvijas Republikas Lapmežciema pagasta padomes 2000.gada 21.marta sēdes protokola izraksts, ar kuru Latvijas Republikas Lapmežciema pagasta padome atsakās no pirmpirkuma tiesībām uz Nekustamo īpašumu,
4. 2000.gada 28.martā veiktais valsts nodevas maksājums par Nekustamo īpašumu 478,80 LVL jeb 681,27 EUR,
5. 2003. gada 5. augustā starp Atbildētāju un /pers. I/ noslēgtais laulāto mantisko attiecību līgums, ar kuru noteikts, ka Nekustamais īpašums paliek Atbildētājas īpašumā.

No iepriekš izklāstītā un Civillikuma 89. panta pirmās daļas izriet, ka Nekustamais īpašums ir Atbildētājas atsevišķa manta, kas Atbildētajai piederējusi pirms laulības noslēgšanas, un Prasītajam nav tiesiska pamata pretendēt uz Nekustamo īpašumu. Atbildētāja nepiekrīt Prasītāja norādītajam, ka Atbildētajai ilgstoši pastāvīgu ienākumu nebija, ka tieši ar viņa palīdzību un naudas līdzekļiem ticis nodrošināts, ka par nekustamo īpašumu /adrese /, veikti kredīta maksājumi, un tikai tāpēc tas joprojām atrodas atbildētājas īpašumā.

Atbildētāja paskaidrojumā norādījusi vairākus savus ienākumu gūšanas avotus:

1) no 2003. gada Atbildētāja ir SIA "/NosaukumsB/", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, dalībnieks,

2) no 2003. gada Atbildētāja ir SIA "/Nosaukums C/", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, valdes priekšsēdētāja,

3) no 2006. līdz 2009.gadam Atbildētāja bija SIA /nosaukumsD/", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, valdes locekle,

4) no 2008.gada Atbildētāja ir VAS "/nosaukums E/", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, Nekustamā īpašuma apsaimniekošanas daļas namu pārzine,

5) no 2015.gada Atbildētāja ir SIA "/nosaukums F/", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, dalībnieks un valdes locekle.

Atbildētāja, kā SIA "/NosaukumsB/" dalībnieks, laika periodā no 2005. līdz 2019.gadam ir saņēmusi dividendes no uzņēmuma peļņas 118 874,33 EUR apmērā, ko apliecina SIA "/NosaukumsB/" 2019.gada 31.oktobra izziņa. Savukārt, no Valsts sociālās apdrošināšanas izziņas izriet, ka Atbildētājas darba ienākumi laika periodā no 2004.gada 1.janvāra līdz 2019.gada 30.septembrim ir 190363,62 EUR.

Atbildētāja norādījusi, ka laulības laikā 2004.gada 11.aprīlī dzimusi meita un 2008.gada 5.februārī dēls, līdz ar to neilgu laika viņa atradusies mājās, lai nodrošinātu pienācīgu bērnu aprūpi, bet šis apstāklis nekādā veidā nav ietekmējis atbildētājas spējas segt visus nepieciešamos izdevumus. Prasītāja norāde, ka Nekustamais īpašums joprojām atrodas Atbildētājas īpašumā tikai Prasītāja palīdzības dēļ, ir nepatiesa un nekorekta. Noslēdzot laulību, starp Prasītāju un Atbildētāju tika sadalīta finansiālā atbildība, mutiski vienojoties, kurš no laulātajiem segs komunālos maksājumus, kurš kredīta ikmēneša maksājumus un citus rēķinus.

Civillikuma 95. pants paredz, ka abu laulāto pienākums ir segt ģimenes un kopīgās mājsaimniecības izdevumus. Prasītājs savā prasības pieteikumā ir uzskaitījis neregulāri veiktos maksājumus par saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem, nekustamā īpašuma nodokļa maksājumus un kredīta maksājumus bankai, ar piebildi, ka Atbildētāja daļu summas, ko veicis Prasītājs, ir atgriezusi, un vienlaicīgi norādījis, ka viņš veicis ievērojamu naudas līdzekļu maksājumus nekustamā īpašuma saglabāšanai, pārbūvēšanai, remontēšanai, labiekārtošanai un uzturēšanai, taču nav iesniedzis nevienu pierādījumu, ka tiešām ir veicis šādus ieguldījumus Atbildētājas Nekustamā īpašumā, kā arī noklusējis faktu, ka Prasītājs uz Nekustamo īpašumu pārcēlās dzīvot 2004. gadā, proti, laikā, kad Nekustamā īpašuma stāvoklis bija pilnībā atjaunots. Prasītāja veiktie maksājumi apstiprina tikai to, ka Prasītājs ir piedalījies nepieciešamo izdevumu segšanā, tādejādi nodrošinot un piedaloties ģimenes labklājības nodrošināšanā, bet nevis ieguldījuma izdarīšanā Atbildētājas Nekustamā īpašumā.

Atbildētāja pirms laulībām ar Prasītāju Nekustamā īpašumā kopā ar iepriekšējo laulāto /pers. I/ veikusi lielus finansiālus ieguldījumus, tajā skaitā, atbildētājas ieņēmumus 24 704,40 LVL jeb 35 151,19 EUR apmērā, kurus ieguvusi, pārdodot no sava nekustamā īpašuma /adrese C/ atdalīto zemes gabalu, un naudas līdzekļi 21 000,00 LVL jeb 29 880,31 EUR, kas saņemti saskaņā ar 2003.gada 18.augustā starp Atbildētāju, kā aizņēmēju, un SIA "/nosaukums A/", kā aizdevēju, noslēgto aizdevuma līgumu Nr. 22348.

Laika periodā:

1. no 2000. līdz 2003. gadam, proti, pirms laulībām ar Prasītāju, Nekustamā īpašumā veikti šādi darbi:
   1. vārtu iegāde un uzstādīšana par kopējo summu 260,00 LVL jeb 369,95 EUR, ko apliecina 2001.gada 21.septembrī noslēgtais līgums starp Atbildētāju, kā pasūtītāju, un SIA "/nosaukums G/", kā izpildītāju noslēgtais līgums Nr. 75.132;
   2. veikti visi nepieciešamie pasākumi, lai Nekustamo īpašumu nodrošinātu ar gāzi, 2001.gada 27.martā noslēdzot līgumu ar AS "Latvijas Gāze", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, par vidējā spiediena sadales gāzes vada un pievada projektēšanu un izbūvi pa Enkuru ielu no sadales gāzes vada līdz Atbildētājas Nekustamajam īpašumam, ko apliecina 2002. gada 24. aprīļa akts par pazemes (virszemes) gāzes vada pieņemšanu, SIA ZRF "/NosaukumsH/ vada plāns, 2002. gada 7. oktobra akts par iekšējo gāzes vadu pieņemšanu un 2002. gada 7. oktobra akts Nr. 103 par dūmvadu un ventilācijas kanālu pārbaudi gāzes apkures ierīkošanai;
   3. iegādāts jumts 2 055,37 LVL jeb 2 924,53 EUR;
   4. 2002.gada 6.maijā veikta jumta piegāde uz Nekustamo īpašumu;

1. iegādāta un uzstādīta akmens vanna par kopējo vērtību 614,84 LVL jeb 874,84 EUR;
2. siltināšana ar AEROC blokiem, materiālu iegāde un darba izmaksas sastādīja 587,65 LVL jeb 836,15 EUR;
3. un citi darbi, par kuriem Atbildētajai nav saglabājušies dokumentāli pierādījumi, bet, neraugoties uz to, ir iespējams konstatēt, ka Nekustamā īpašuma renovācijas darbi vai kapitālā remonta darbi tika uzsākti un veikti pirms Prasītāja un Atbildētājas laulības, faktiski Nekustamais īpašums tika renovēts par vairāk nekā 90 %.

1. 2005. gadā nekustamā īpašumā veikti šādi darbi:

1. iegādāti logi par kopējo summu 376,66 LVL jeb 535,94 EUR, ko apliecina 2005.gada 10.februāra preču pavadzīme - rēķins;
2. viesistabā iebūvēts kamīns 1 260,00 LVL jeb 1 792,82 EUR, ko apliecina 2005.gada 11.februārī noslēgtais līgums starp Atbildētāju un SIA "/nosaukums I/", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/;
3. sakopta teritorija, veicot bruģēšanas darbus kopsummā par 562,50 LVL jeb 800,37 EUR. Par bruģēšanas darbu veikšanu 2005.gada 11.jūlijā noslēgts līgums ar SIA firma "/NosaukumsJ/", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/;
4. atbilstoši 2005.gada 25.novembra preču pavadzīmei - rēķinam Nr. 947072 iegādāti un uzstādīti jumta papildelementi par kopējo summu 259,19 LVL jeb 355,99 EUR,
5. citi remonta darbi, par kuriem Atbildētajai nav saglabājušies dokumentāli pierādījumi.

Prasītājs nav iesniedzis nevienu pierādījumu tam, ka viņa darbības rezultātā ir palielinājusies nekustamā īpašuma vērtība, tajā skaitā, par norādīto 45 343,67 EUR vērtību. (lietas 116.-121.lapa)

[2.2] 2020.gada 24.februāra rakstveida paskaidrojumā par prasītāja 2020.gada 23.janvārī iesniegto prasības pieteikuma papildinājumu atbildētāja norādīja, ka prasītājs sniedzis nepatiesu informāciju, ka viņš gleznas iegādājies personīgi aizbraucot pie mākslinieces. Prasītājs nav pieminējis, ka puses kopā ar /pers. U/ (/pers. A/ māte), /pers. V/ (/pers. A/ tēvs), /pers. Z/ (/pers. A/ brālis) devušies pie mākslinieces /pers. H/, kura ir Prasītāja mātes /pers. U/ tuva radiniece, uz dzīvokli – darbnīcu Piņķos, lai iegādātos gleznu prasītāja brālim /pers. Z/ uz trīsdesmit gadu jubileju. Prasītājs kopā ar vecākiem no mākslinieces par saviem līdzekļiem iegādājies divas gleznas: gleznu brālim un gleznu "Jūras krasts pie Staldzenes". Savukārt, atbildētāja par saviem personiskajiem līdzekļiem iegādājusies gleznu "Parīze naktī" un "Parīze dienvidū", katras gleznas cena LVL 500 jeb kopā LVL 1000. Tā kā sākotnēji atbildētāja nebija plānojusi iegādāties gleznas, proti, pirkums bija spontāns, tad samaksu veikusi divās daļās – norēķinājusies ar mākslinieci skaidrā naudā par vienu gleznu tajā pašā dienā, bet par otru gleznu samaksu veikusi pēc apmēram divām nedēļām. Ievērojot to, ka atbildētājas iegādātās gleznas nebija ierāmētas, atbildētāja kopā ar mākslinieci /pers. AA/ devušās uz gleznu ierāmēšanas darbnīcu, izmaksas par gleznu ierāmēšanu segusi atbildētāja. Atbildētāja vērš uzmanību, ka nekad nav pretendējusi un nepretendē uz prasītāja iegādāto gleznu "Jūras krasts pie Staldzenes". Atbildētāja lūdz tiesu noraidīt prasītāja lūgumu piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam naudas līdzekļus atbilstoši viņa daļai laulāto kopīgajā mantā 960,44 EUR apmērā. (lietas 230.lapa)

[3] Prasītājs iesniedzis tiesā rakstveida atsauksmi par atbildētājas paskaidrojumiem norādot, ka:

1. Viņa prasība ir par atlīdzības piedziņu par laulības laikā izdarītajiem ieguldījumiem otra laulātā atsevišķajā mantā, ka nepretendē uz īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu nekādā daļā, bet gan vēlas saņemt mantisku kompensāciju par saviem ieguldījumiem citas personas mantā, kuru rezultātā tās vērtība ir ievērojami palielinājusies;

2. Atbildētāja norādījusi, ka ir strādājusi un strādā vairākos darbos, kā arī saņem dividendes no līdzdalības komercdarbībā, kā rezultātā viņai laika periodā no 2004.gada līdz 2019.gadam kopsummā ir bijuši pietiekami lieli ienākumi.

Prasītājs norādījis, ka ienākumu kopsummai šajā strīdā nav nekādas nozīmes, jo no pašas atbildētājas iesniegtajiem pierādījumiem – gan no VSAA, gan no SIA "/nosaukums B/" izziņām ir skaidri redzams, ka vairākus salīdzinoši ilgstošus periodus atbildētājai ienākumi nav bijuši vai ir bijuši nepietiekami, lai segtu sevis uzturēšanās izmaksas un vēl kārtotu saistības ar kredītiestādi. Piemēram, no SIA "/nosaukums B/" izziņas redzams, ka atbildētājai no uzņēmējdarbības nav bijuši nekādi ienākumi no 2009. līdz 2013.gadam, bet pirms tam tie bijuši nelieli. Tāpat no VSAA izziņas redzams, ka atbildētājas bruto ienākumi, piemēram, par visu 2004.gadu bijuši 882,19 eiro jeb vidēji 73,52 eiro mēnesī, par 2005.gadu 2390, 61 eiro jeb vidēji 199,22 eiro mēnesī, par 2006.gadu 5453,99 eiro jeb 454, 50 eiro mēnesī utt. Līdzīgs ienākumu līmenis atbildētājai ir arī 2008.gadā – 4534,95 eiro jeb 377,91 eiro mēnesī.

No šiem ienākumiem, no kuriem vēl tika nomaksāti nodokļi, nebija iespējams segt gan ikdienas izdevumus, gan arī veikt kredīta maksājumus. Bez prasītāja ieguldījumiem atbildētājas mantā (kredītmaksājumiem, kurus veicis, jo atbildētājai nav pieticis naudas to maksāšanai) tā vairs nebūtu atbildētājas īpašumā. Uztur lūgumu tiesai, kas izteikts ceļot prasību, par atbildētājas konta izraksta izprasīšanu no AS Swedbank, no kura būs skaidri redzama naudas kustība atbildētājas kontā, proti, vispirms veikts prasītāja ieskaitījums atbildētājai, un uzreiz pēc tam viņa veica kredītmaksājumu par viņa iemaksāto naudas summu.

3. Atbildētāja uzskata, ka Civillikuma 95.pants kaut kādā veidā uzliek viņam pienākumu kā atbildētājas laulātajam veikt kredīta maksājumus par viņas atsevišķās mantas saistībām. Civillikuma 95.pants neko tādu neparedz. Kā prasībā norādījis, atsaucoties uz tiesību doktrīnu par Civillikuma 84.panta izpratni šādā situācijā, viņa maksājumi, kas ļāvuši saglabāt atbildētājai īpašumā viņas atsevišķo mantu un palielinājuši tās vērtību, veikti vadoties no Civillikuma 84.panta noteikumiem kā godprātīgam laulātajam rūpējoties par otru laulāto. Tiesību doktrīnā un arī judikatūrā atzīts, ka izbeidzoties laulībai, ieguldījumus veikušajam laulātajam ir tiesības uz taisnīgu atlīdzību.

4. Nepatiess ir atbildētājas norādītais, ka 2004.gadā, kad uzsākuši kopdzīvi nekustamajā īpašumā, tas bijis jau pilnībā atjaunots. Pirmkārt, atbildētājas iesniegtie pierādījumi par darbiem, kas veikti no 2000.gada līdz 2003.gadam ir pieticīgi, lai tos varētu saukt par apjomīgiem renovācijas darbiem, jo to vērtība ir daži tūkstoši eiro. Atbildētājas norādītie 90% no īpašuma apjoma, kas esot renovēti pirms laulības ar viņu, ir pilnīgi izdomājumi. Otrkārt, visi lielākie labiekārtošanas darbi notikuši laikā, kad viņš sācis dzīvot nekustamajā īpašumā. Tika pabeigta mājas atjaunošana, veikti iekšdarbi, labiekārtots pagalms, uzbūvēta atsevišķa pirts ēka un kūpinātava, kurā līdz šim brīdim notiek zivju un gaļas kūpināšana rūpnieciskos apmēros un nolūkos. Šīs atsevišķās ēkas nav ierakstītas zemesgrāmatā, tomēr to izbūves vērtība ir nosakāma, ko šīs tiesvedības laikā būs jānoskaidro ar kompetentu speciālistu starpniecību. Visi šie ieguldījumi ir veikti lielākoties par prasītāja līdzekļiem, tomēr tieši pierādījumi par to nav saglabājušies, jo daudzi darbi veikti saimnieciskā kārtā. Katrā ziņā visi šie ieguldījumi ir uzskatāmi par laulāto kopīgi izdarītiem. Tie padarījuši atbildētājas atsevišķo mantu vērtīgāku, tāpēc no tiem vismaz puse ir atlīdzināma. Treškārt, lūdz tiesu pievērst uzmanību, ka pierādījumi, ko atbildētāja iesniegusi par it kā viņas veiktiem vai pasūtītiem būvdarbiem un remontdarbiem, nekādā veidā nepierāda, ka tie veikti par atbildētājas atsevišķiem līdzekļiem. Nav iesniegts neviens samaksu apliecinošs dokuments, kas tieši vai netieši pierādītu, ka šos maksājumus būtu veikusi atbildētāja. Jebkurā gadījumā visi šie maksājumi tika veikti no kopīgā ģimenes budžeta. (lietas 197.-198.lapa)

[4] Pamatojoties uz Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10.panta pirmo daļu, ar tiesneses 2020.gada 4.decembra lēmumu nolemts lietu izskatīt rakstveida procesā 2021.gada 9.martā, nosakot pusēm termiņu papildus paskaidrojumu, lūgumu, pierādījumu iesniegšanai līdz 2021.gada 5.janvārim. (lietas 272.-274.lapa)

[5] 2020.gada 10.decembrī prasītājs iesniedzis tiesā iesniegumu, norādot, ka /pers. B/ lūgums par pierādījumu (prasītāja amatpersonas deklarācijas, stājoties amatā 2009.gada 7.janvārī izdrukas, prasītāja kārtējās deklarācijas izdrukas un prasītāja deklarācijas, kuru iesniedz, beidzot pildīt amata pienākumus 2010.gada 22.jūlijā, izdrukas) pievienošanu uzskata par noraidāmu, jo: pirmkārt, nav norādīts, kādu iemeslu dēļ viņa lūdz tos pievienot; otrkārt, viņš ir iesniedzis tiesai gan VSAA datus, gan bankas konta izrakstus, tāpēc nav saprotams, kādu vēl informāciju par viņa ienākumiem atbildētāja vēlas darīt zināmu, iesniedzot viņa publiski pieejamās valsts amatpersonas deklarācijas. (lietas 275.lapa)

[6] 2021.gada 6.janvārī tiesā saņemti atbildētājas 2021.gada 4.janvāra paskaidrojumi, kuros norāda, ka: 1) attiecībā par trim mākslinieces /pers. H/ gleznām – "Parīze naktī", "Parīze dienvidū" un "Jūras krasts pie Staldzenes" – taisnīgāk būtu, ja tās tiktu nodotas prasītāja īpašumā, uzliekot prasītājam par pienākumu izmaksāt viņai 960 EUR – /pers. AA/ ir prasītāja radiniece, turklāt viņas apgādībā ir abi laulībā dzimušie nepilngadīgie bērni, kuru uzturēšanai nepieciešami lielāki līdzekļi nekā tie, kurus šobrīd maksā prasītājs (minimālajā apmērā);

2) Īpašums /adrese/ tika iegādāts pirms laulības ar /pers. A/ 2000.gada februārī par 40 000.00 $ ASV. Par starpnieka pakalpojumiem tika samaksāti 3500 $ ASV, tātad nekustamā īpašuma iegādei tika samaksāti 43500 $ASV. Pēc nekustamā īpašuma iegādes, līdz 2004.gada aprīlim, kad tika reģistrēta abu laulība, tika veikti remontdarbi, uzlikts jumts, labiekārtota teritorija, kas neapšaubāmi palielināja īpašuma vērtību, ko pierāda iepriekš sniegtajiem paskaidrojumiem pievienotie dokumenti. /pers. A/ nav veicis nekādus ieguldījumus nekustamajā īpašumā /adrese /. Īpašuma vērtība līdz 117000.00 (uz 2019.gada aprīli, kā to norāda prasītājs) ir augusi nevis prasītāja veikto ieguldījumu dēļ, bet gan sakarā ar inflāciju, kas uz 2019. gada aprīli salīdzinājumā ar 2000.gada martu bija 98.1%. Faktu, ka /pers. A/ pārcēlās uz dzīvi jau pilnībā pabeigtā un labiekārtotā mājā, kurā nebija nepieciešams veikt ne nepieciešamos, ne arī derīgos izdevumus, var apliecināt arī liecinieki.

Prasības pieteikumā /pers. A/ norādījis, ka viņš laulības laikā, proti laika periodā no 2004.gada līdz pat 2018.gadam esot maksājis par elektrību, gāzi, ūdeni, nekustamā īpašuma nodokli, kā arī veicis kredīta maksājumus. Pirmkārt, visus šos gadus (sākot no 2004.gada marta, kad tika reģistrēta laulība ar prasītāju) /pers. A/ arī pats dzīvoja /adrese/, patērēja gan elektrību, gan ūdeni, gan gāzi, tādēļ atbildētāju pārsteidz, kādēļ prasītājs uzskata, ka viņam nebija pienākums segt savu daļu par patērēto ūdeni, elektrību gāzi. /pers. A/ viedoklis, ka, veicot šos maksājumus viņš ir paaugstinājis īpašuma vērtību, ir ne tikai aplams, bet arī nekorekts. No prasības izriet, ka /pers. A/ ieskatā atbildētājai bija vienpersonisks pienākums uzturēt ne tikai bērnus, bet arī prasītāju.

Turklāt laika periodā no 2004.-2009.gadam par gāzi, elektroenerģiju, Lattelecom sniegtajiem pakalpojumiem maksājusi atbildētāja, ko pierāda viņas konta izdrukas, un konkrēti – laika periodā no 2004.-2018.gada maijam samaksājusi a/s "Lavenergo" par elektrību EUR 3839,50, Latvijas gāzei – EUR 5447.92, Lattelecom – 819.47 EUR;

3) No /pers. A/ iesniegtajām konta izdrukām, un konkrēti – par 2010.- 2011., 2012.-2013., 2014.-2015., 2016.-2017. un 2018.gadiem (laika posmu, kad viņš it kā veicis maksājumus par elektroenerģiju, ūdeni, gāzi) redzams, ka bijuši ilgstoši periodi, kad prasītājs vispār nav strādājis, vai arī saņēmis minimālo algu. No konta izdrukas par 2012.un 2013.gadu redzams, ka /pers. A/ "ātrajos" kredītos saņēmis gandrīz 2000,00 latus. Vairākkārt viņš ņēmis "ātros kredītus" (VIVUS.lv, 4Finance, Open Credit) arī 2014.-2015., 2016.-2017., 2018. gados, un nav strīda, ka šie aizdevumi bija jāatmaksā. No 2014.gada Latvijā vairs netiek noteikts "iztikas minimums", patēriņa grozs, taču ir vispārzināms fakts, ka arī pašam /pers. A/ uzturam, apģērbam, transporta un citiem izdevumiem bija nepieciešami līdzekļi. Ņemot vērā, ka /pers. A/, sākot no 2010.gada, strādāja epizodiski un saņēma minimālo algu, viņam nebija un nemaz nevarēja būt savu naudas līdzekļu, lai veiktu visus viņa norādītos maksājumus. /pers. A/ bija atkarība no azartspēlēm, kas redzams arī no viņa tiesai iesniegtajām bankas konta izdrukām, kurās redzami atsevišķi laimestu ieskaitījumi, piemēram, 2009.gada jūnijā viņam ir ieskaitīti 85.37 (28.46 56.91) lati, 2017.gada 22.novembrī – no feniksscasino – EUR 100. Atbildētāja domā, ka prasītājs apzināti nav iesniedzis tiesai konta izdruku, kurā būtu redzami izdevumi, kādi viņam (faktiski ģimenei) bija saistībā ar minēto atkarības problēmu un ātro kredītu atmaksu.

4) /pers. A/ apgalvojums, ka viņš laika periodā no 2008.-2018.gadam viņas vietā veicis kredīta maksājumus, ir nepatiess. 2008.gadā atbildētājai piešķirts "Iespēju kredīts" 212 000 $ ASV apmērā, ko pierāda Izdruka no Bankas un viņas konta izraksts. Piešķirtos naudas līdzekļus Banka ieskaitījusi viņas kontā, to izņēmusi skaidrā naudā. Atbildētāja paskaidro, ka vēlējusies paplašināt biznesu un daļa naudas patiešām tika izmantota biznesa (mājražošanas) paplašināšanai, taču apmēram 70000 euro palikuši neiztērēti. Apzinoties vīra atkarību, slēpusi no viņa, ka mājās ir skaidra nauda. Katrā ziņā visiem maksājumiem, sākot no 2008.gada (gan kredīta, gan ūdens, gāzes, elektroenerģijas) naudu devusi viņa – no /pers. A/ konta izdrukām varētu redzēt, ka sākotnēji viņš savā kontā ieskaita skaidru naudu un tad veic attiecīgo maksājumu. Kā jau minēts iepriekš, un to pierāda arī /pers. A/ konta izdrukas, viņam nebija un nemaz nevarēja būt naudas līdzekļu maksājumu veikšanai, jo viņš strādāja epizodiski, saņēma minimālo algu, no kuras lielāko

tiesu tērēja azartspēlēs. (lietas 277.-278.lapa)

[7] Tiesa uzskata, ka par lietas izskatīšanu rakstveida procesā 2021.gada 9.martā pusēm ir paziņots Civilprocesa likuma 56.panta piektajā daļā noteiktajā kārtībā.

Motīvu daļa

[8] Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi pierādījumus lietā, atzīst, ka prasība ir noraidāma pilnīgi šādu apsvērumu dēļ:

[8.1] Civiltiesiskajā strīdā pusēm ir pretējas intereses un viedokļi un katra no pusēm cenšas pārliecināt tiesu par noteiktu tiesisko attiecību un juridiski nozīmīgu faktu esamību vai neesamību. To var panākt ar pierādījumiem un pierādīšanu *(*skatīt *A. Līcis. Prasības tiesvedība un pierādījumi. Prof. K. Torgāna zinātniskajā redakcijā. Rīga: Tiesu nama aģentūra, 2003, 62.lpp.).*

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 92.pantu pierādījumi ir ziņas, uz kuru pamata tiesa nosaka tādu faktu esamību vai neesamību, kuriem ir nozīme lietas izspriešanā. Savukārt minētā likuma 93.panta pirmā daļa noteic katras puses pienākumu pierādīt faktus, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Pierādījumus tiesa novērtē pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem (Civilprocesa likuma 97.panta pirmā daļa).

Savukārt, Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 9. un 10.pantā noteiktajam pušu līdztiesības un sacīkstes principam, un saskaņā ar 93.panta noteikumiem katrai pusei jāpierāda tiesai savu prasījumu un iebildumu pamatotību.

Atbilstoši minētajām likuma normām pusēm ir jāiesniedz pierādījumi, pamatojot un aizstāvot katram savu tiesisko pozīciju lietā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 5.panta sesto daļu, piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru.

[8.2] Prasītājs, pamatojoties uz Civillikuma 84.pantu, cēlis tiesā prasību par atlīdzības par pušu laulības laikā izdarītajiem ieguldījumiem atbildētājas – laulātās atsevišķajā mantā 45 343,67 EUR apmērā piedziņu un, pamatojoties uz Civillikuma 89.panta otro daļu, izvirzījis prasījumu par laulāto kopīgās mantas sadali, piedzenot par trim iegādātajām gleznām no atbildētājas naudas līdzekļus atbilstoši viņa daļai laulāto kopīgajā mantā 960,44 EUR apmērā. Pavisam lūdz piedzīt 46 304,11 EUR.

[8.3] "[..] personīgās iniciatīves tiesību un tiesību brīvi rīkoties ar dažādiem aizstāvēšanās līdzekļiem procesā mēdz saukt par dispozitivitāti vai prāvnieku personīgo autonomiju [..] Kas grib izlietot savas tiesības, tam par to pašam jārūpējas (..) Dispozitivitātes princips guļ civilprocesa pamatā [..]"*(skat. Dr. jur. V.Bukovskis. Civīlprocesa mācības grāmata. Autora izdevums. Rīga, 1933.g., 234.-235.lapa.).*

Tādejādi, realizējot sacīkstes un dispozitivitātes principu, puses pašas izvēlas, kādus tiesiskos aizsardzības līdzekļus izmantot un kādus pierādījumus tiesai iesniegt, lai tiesa varētu noskaidrot patiesas ziņas par faktiem un lietas apstākļiem.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 97.panta pirmo daļu tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

Tādejādi atbilstoši Civilprocesa likuma 9.^{1}pantam, pusēm un pārstāvjiem pārstāvamo vārdā jāsniedz tiesai patiesas ziņas par faktiem un lietas apstākļiem, lai tiesa var sniegt vērtējumu un novērtēt tikai tos faktiskos apstākļus, par kuriem puses ir izvēlējušās iesniegt pierādījumus.

Līdz ar to tiesa, pieņemot spriedumu lietā, ir ierobežota ar tiem pierādījumiem, kādus puses atzinušas par nepieciešamu lietā iesniegt.

[9] Tiesa konstatē, ka lietā nav strīda par to, ka:

- puses ir laulātie, kuru laulība noslēgta 2004.gada 20.martā Jūrmalas pilsētas dzimtsarakstu nodaļā, ieraksts Nr.32; atbildētājas pirmslaulības uzvārds Liepiņa;

- nekustamais īpašums /adrese /, /adrese/, ir atbildētājas atsevišķā manta, kas iegādāta no SIA "/NosaukumsA/" par 18492,64 LVL jeb 26 312,66 EUR, pamatojoties uz 2004.gada 14.decembra un 15.decembra pirkuma līgumiem, par 18492,64 LVL jeb 26 312,66 EUR; 2005.gada 23.februārī zemesgrāmatā izdarīta atzīme, ka nekustamais īpašums ir laulātās /pers. B/ atsevišķā manta (lietas 85.-86.lapa) ;

- 2018.gada 21.maijā prasītāja iesniedza Rīgas rajona pilsētas tiesā prasības pieteikumu pret /pers. A/ par laulības šķiršanu. Ar šīs tiesas 2019.gada 4.marta spriedumu pušu laulība tika šķirta (lietas 93.-95.lapa), bet atbilstoši pušu paskaidrojumiem un Tiesu informatīvajā sistēmā pieejamām ziņām redzams, ka spriedums laulības šķiršanas lietā nav stājies likumīgā spēkā, jo prasītājs minēto spriedumu pārsūdzējis Rīgas apgabaltiesā. Tiesvedība civillietā tikusi apturēta, un līdz šim nav atjaunota.

[10] Lietai pievienoti arī citi pierādījumi.

[10.1] Prasītājs iesniedzis šādus pierādījumus:

[10.1.1.] - nekustamā īpašuma /adrese/ – zemes gabala un divu ēku – dzīvojamās mājas un saimniecības ēkas tirgus novērtējumu 117000 EUR apmērā uz 2019.gada 25.aprīli. (lietas 81.lapa);

[10.1.2.] - prasītāja bankas konta pārskatus par viņa veiktajiem nekustamā īpašuma nodokļa maksājumiem par /pers. B/ nekustamo īpašuma /adrese/ (lietas 20.-22., 68., 70., 72.lapa);

[10.1.3.] - prasītāja bankas konta pārskatus par maksājumiem Latvenergo – /adrese/ (lietas 23.-29.lapa);

[10.1.4.] - prasītāja bankas konta pārskatus par maksājumiem aukstā ūdens patēriņam un kanalizāciju /adrese/ (lietas 30.-33.lapa);

[10.1.5.] - prasītāja bankas konta pārskatus, maksājumu kvītis, orderus par maksājumiem AS "Latvijas gāze" /adrese/ (lietas 34.-46.lapa);

[10.1.6.] - prasītāja bankas konta pārskatus par naudas pārskaitījumiem /pers. B/ un viņas kredītam 08-044916-PK (lietas 48.-65.lapa);

[10.1.7.] - prasītāja bankas konta pārskatus par saņemtajiem naudas pārskaitījumiem no /pers. B/ (lietas 74.-80.lapa);

[10.1.8.] - 2004.gada 14.decembra un 2004.gada 15.decembra pirkuma līgumus, saskaņā ar kuriem /pers. B/ no SIA "/NosaukumsA/" iegādājās nekustamo īpašumu /adrese/ – vienu ? domājamo daļu par 17713,26 USD jeb 9246,32 Ls un 5482,77 EUR, kas sastāda 3805,04 Ls un otru ? domājamo daļu – arī 17713,26 USD jeb 9246,32 Ls un 5482,77 EUR, kas sastāda 3805,04 Ls (lietas 96.-99.lapa);

[10.1.9.] - prasītāja bankas konta pārskatus par viņa kontā ieskaitītajām naudas summām laika periodā no 2004.gada 3.marta līdz 2018.gada maijam (lietas 244.-251.lapa).

[10.2] Pēc prasītāja lūguma tiesa pieprasījusi un no AS Swedbank saņemts atbildētājas bankas konta pārskats par viņas veiktajiem maksājumiem saistībā ar 2004.gada 16.novembra Aizdevuma līgumu Nr.04-057256-PK laika periodā no 2008.gada 1.aprīļa līdz 2018.gada 1.maijam. (lietas 107.-115.lapa)

[10.3] Atbildētāja iesniegusi tiesā šādus pierādījumus:

[10.3.1.] - 2000.gada 15.februāra Līgumu par starpnieka pakalpojumiem nekustamā īpašuma iegādei, no kura redzams, ka atbildētāja (iepriekšējais uzvārds /uzvārds/) vienojusies ar /nosaukums / MM par to, ka sabiedrība kā starpnieks apņēmās iegādāties atbildētājai nekustamo īpašumu /adrese/, kas sastāv no zemesgabala, vienas dzīvojamās ēkas un sešām palīgceltnēm, par 43 500 USD, atbildētājai samaksājot starpnieka bankas kontā drošības naudu 3500 USD un skaidrā naudā pārdevējam rokas naudu 5000 USD, apņemoties līdz 2000.gada 1.martam samaksāt 8000 USD un

atlikušo summu 27 000 USD līdz 2000. gada 1.aprīlim un noformēt līzinga līgumu par minētā īpašuma izpirkšanu, veicot 2074,45 Ls samaksu starpnieka bankas kontā (lietas 124.-126., 127.lapa);

[10.3.2.] - 2000.gada 15.februāra rokas naudas līgumu par rokas naudas 13 000 USD samaksu, ko atbildētāja noslēgusi ar iepriekšējo nekustamā īpašuma /adrese/ īpašnieku – pārdevēju /pers. J/, vienojoties par pirkuma summu 40000 USD; maksājuma uzdevumus par rokas naudas 5000 USD un 8000 USD pārskaitījumu pārdevējam (lietas 128.-130.lapa);

[10.3.3.] - 2000.gada 1.martā atbildētājas un /nosaukums A/ noslēgto Nomaksas pirkuma līgumu, ar kuru atbildētāja aizņēmās no sabiedrības 40820 EUR nekustamā īpašuma /adrese/ iegādei no /pers. J/; pirmā iemaksa iemaksāta 13376,71 EUR apmērā. Kopējās līguma izmaksas 53016,56 EUR (ar procentiem, līguma atlīdzību un PVN; pēc tam – 2000.gada 6.martā, /pers. J/ kā pārdevēja, /nosaukums A/ kā pircēja un atbildētājas kā līzinga saņēmējas noslēgto pirkuma līgumu, pamatojoties uz Nomaksas Līzinga līgumu Nr.4722. (lietas 131.- 140.lapa);

[10.3.4.] - Lapmežciema pagasta padomes 2000.gada 21.marta lēmumu, ar kuru pašvaldība atteicās no pirmpirkuma tiesībām uz /pers. J/ piederošo nekustamo īpašumu /adrese /, kas sastāv no zemes gabala 0,12 ha platībā un uz kura atrodas nepabeigta dzīvojamā māja, saimniecības ēka un siltumnīcas jaunbūve; minētā īpašuma pirkuma maksa 40000 USD jeb 23800 Ls. (lietas 141.lapa);

[10.3.5.] - 2000.gada 28.marta maksājuma uzdevumu par valsts nodevas samaksu par nekustamo īpašumu 478,80 Ls apmērā (lietas 142.lapa);

[10.3.6.] - 2003.gada 25.augusta Laulāto mantisko attiecību līgumu, kas apstiprina, ka, šķirot iepriekšējo laulību, laulātie /pers.B/ un /pers. I/ sadalījuši mantu, vienojoties, ka uz sievas /pers.B/ vārda tiks reģistrēts nekustamais īpašums, kas atrodas /adrese/, kas pieder SIA "/nosaukums A/" un ka turpmākos maksājumus īpašuma izpirkšanai veiks /pers.B/, kā arī līdzēji vienojās, ka /pers.B/ vīram /pers. I/ kā kompensāciju izmaksā 50000 USD, kas sastāda 29050 Ls un /pers. I/ paraksts uz šīs vienošanās apstiprina naudas saņemšanas faktu. (lietas 143.lapa);

[10.3.7.] - Lursoft 2019.gada 4.novembra izdruku par atbildētājas amatiem, ka viņa ir: no 2006.gada 16.oktobra līdz 2009.gada 20.janvārim – SIA "Bonifacio" vienīgā valdes locekle ar tiesībām pārstāvēt sabiedrību atsevišķi; no 2009.gada 23.septembra – SIA "Skudras radošā darbnīca" valdes priekšsēdētāja ar tiesībām pārstāvēt sabiedrību atsevišķi; no 2015.gada 2.jūlija – SIA "Kuģenieki" valdes locekle ar tiesībām pārstāvēt sabiedrību atsevišķi (lietas 144.lapa);

[10.3.7[1]] - Lursoft 2019.gada 4.novembra izdruku, kas apstiprina, ka atbildētājai uz 2015.gada 27.augustu pieder SIA "/NosaukumsB/" 518 daļas jeb 15.06252 % (lietas 145.lapa);

[10.3.8.] - SIA "/NosaukumsB/" valdes priekšsēdētāja 2019.gada 31.oktobra izziņu, kas apstiprina, ka laika periodā no 2005.gada 19.decembrim līdz 2019.gada 14.maijam atbildētāja ir saņēmusi dividendes no uzņēmuma peļņas 118 874,22 EUR apmērā (lietas 146.lapa);

[10.3.9.] - VSAA 2019.gada 4.novembra izziņu, kas apstiprina, ka atbildētājas darba ienākumus laika periodā no 2004.gada 1.janvāra līdz 2019.gada 1.janvārim 168244,51 EUR jeb vidēji 934,69 EUR mēnesī (lietas 147.-160.lapa);

[10.3.10.] - 2002.gada 5.jūlija un 2002.gada 9.jūlija pirkuma līgumus, kas apstiprina, ka atbildētāja pārdevusi sev piederošo nekustamo īpašumu /adreseC/ A, Jūrmalā par 40800 USD jeb 24704,40 Ls (lietas 161., 162.lapa);

[10.3.11.] - 2003.gada 18.augusta atbildētājas un /nosaukums A/ Aizdevuma līgumu, kurā norādīts ka tas noslēgts ievērojot, 2000.gada 1.marta Nomaksas pirkuma līgumu Nr.4722 par 40820 EUR aizdevumu, un izsniedzot atbildētājai aizdevumu 36521,74 EUR nekustamā īpašuma, kas atrodas /adrese/, remontdarbiem; atbildētājai apņemoties atmaksāt aizdevējai pavisam 62665,25 USD, atbilstoši pievienotajam maksājumu grafikam, ar atmaksas termiņu līdz 2023.gada 30.augustam. (lietas 163.-169.lapa);

[10.3.12.] - 2019.gada 4.novembra izdruku no Lursoft, kas apstiprina /nosaukums A/ nosaukuma maiņu uz SIA Swedbank Līzings (lietas 170.lapa);

[10.3.13.] - 2000.gada 21.septembra līgumu Nr.75.131 par vārtu būvi /adrese/ un par 260 Ls apmaksu (lietas 171.lapa);

[10.3.14.] - 2002.gada aprīļa un 2002.gada 7.oktobra dokumentus par gāzes vada pieņemšanu /adrese A/ (172.-175.lapa);

[10.3.15.] - 2002.gada 22.aprīļa, 3.marta un 6.maija dokumentus par jumta segumu: aprēķins – JM - : P 79 par summu 2055,37 Ls un maksājumu čekus par 1000 Ls un 1055,37 Ls samaksu, Rannila transportēšanas pavadzīmi (lietas 176.-179.lapa);

[10.3.16.] - 2002.gada 5.jūnija akmens masas izstrādājuma (vannas) pasūtījumu un 2002.gada 25.jūnija rēķinu – cenu piedāvājumu par summu 611,84 Ls (180.,181.lapa);

[10.3.17.] - 2002.gada 14.augusta pavadzīmi-rēķinu par AEROC Classic 150 bloku, līmes, rokas frēzes iegādi, transporta pakalpojumiem un muitas izdevumiem par summu 587,65 Ls (lietas 182.lapa);

[10.3.18.] - 2005.gada 10.februāra preču pavadzīmi - rēķinu par loga piegādi adresē /adrese / summu 376,66 Ls (183.lapa);

[10.3.19.] - 2005.gada 11.februāra Pasūtījuma līgumu izgatavot portālu no Rosa Tramonta, par summu 1260 Ls (lietas 184.lapa);

[10.3.20.] - 2005.gada 11.jūlija Līgumu Nr.11/07 par bruģēšanas darbiem /adrese/ par summu 562,50 Ls un PVN 85,81 Ls (lietas 185.-186.lapa);

[10.3.21.] - 2005.gada 25.novembra preču pavadzīmi – rēķinu par summu 259,19 Ls jumtam /adrese/ (lietas 187.lapa);

[10.3.22.] - atbildētājas bankas konta pārskatus par veiktajiem maksājumiem AS Latvenergo (lietas 279.-286.lapa), AS Latvijas gāze (lietas 287.-293.lapa), SIA "Lattelecom" (lietas 294.-295.lapa);

[10.3.22.] - izdruku no AS "Swedbank" konta par /pers. B/ 2008.gada Iespēju kredītu Nr.08-044916-PK par summu 212000 USD, ar apmaksas beigu termiņu 15.03.2033, ar nodrošinājumu – /adreseC/ (lietas 298.lapa) un konta pārskatu par aizdevuma summu izmaksu, sākot ar 2008.gada 6.maiju (lietas 299. - 304.lapa);

[10.3.23.] - prasītāja kā valsts amatpersonas deklarācijas par laika periodu no 2009.gada 7.janvāra līdz 2010.gada 22.jūlijam, kas apstiprina, ka, stājoties amatā Jūrmalas pilsētas domē par nodaļas vadītāja p.i., 2009.gada 7.janvārī viņš deklarējis parādsaistības 5500 Ls apmērā, bet turpmākajās deklarācijās parādsaistības nav deklarētas (lietas 265.-267.lapa).

[11] Tiesa konstatē, ka pušu starpā šobrīd nepastāv strīds par to, ka laulāto kopdzīve nepastāv, tā nav sagaidāma un ka laulība šķirama, bet pastāv strīds par prasītāja tiesībām saņemt no atbildētājas atlīdzību par atbildētājas atsevišķajā mantā – nekustamajā īpašumā, kas atrodas /adrese/, veikto ieguldījumu laulāto kopdzīves laikā.

[12] Prasītājs uzskata, ka viņš atbildētājai piederošajā atsevišķajā mantā – nekustamajā īpašumā, kas atrodas /adrese/, ir veicis ievērojamu ieguldījumu – naudas līdzekļu maksājumus atbildētājas kredītsaistību segšanai un šā nekustamā īpašuma saglabāšanai, pārbūvēšanai, remontēšanai, labiekārtošanai un uzturēšanai, ka minētā nekustamā īpašuma tirgus vērtība no tā iegādes cenas 26312,66 EUR ir pieaugusi līdz 117000 EUR, tādēļ laulības šķiršanas gadījumā viņam no prasītājas pienākas atlīdzība – puse jeb 45343,67 EUR no īpašuma pieauguma vērtības 90687,34 EUR. Kā arī ir sadalāma laulāto kopīgā manta – trīs gleznas un viņam pienākas puse no gleznu vērtības jeb 960,44 EUR. Kopā lūdz piedzīt no atbildētājas 46304,11 EUR.

[13] Atbildētāja uzskata, ka prasītājs nepamatoti norāda, ka viņš ir veicis ievērojamus naudas līdzekļu maksājumus viņas kredītsaistību segšanai un viņai piederošās atsevišķās mantas – nekustamā īpašuma /adrese / saglabāšanai, pārbūvēšanai, remontēšanai, labiekārtošanai un uzturēšanai, jo uz

2004.gadu, kad prasītājs pārcēlies dzīvot uz nekustamo īpašumu, minētā nekustamā īpašuma stāvoklis jau bijis pilnībā atjaunots, ka prasītāja veiktie maksājumi apstiprina tikai to, ka viņš piedalījies nepieciešamo izdevumu segšanā, tādejādi nodrošinot un piedaloties ģimenes labklājības nodrošināšanā, bet ne ieguldījumu izdarīšanā. Prasītājs nav iesniedzis pierādījumus, ka viņa darbības rezultātā ir palielinājusies nekustamā īpašuma vērtība 45343,67 EUR apmērā. Kā arī uzskata, ka ir sadalāma laulāto kopmanta un atbildētājai pienākas atlīdzība no prasītāja vienas puses apmērā no gleznu iegādes summas jeb 960 EUR.

[14] Civillikuma 84.pants noteic, ka laulība rada vīram un sievai pienākumu būt savstarpēji uzticīgiem, kopā dzīvot, vienam par otru gādāt un kopīgi rūpēties par ģimenes labklājību.

Šķirot laulību, atbilstoši Civillikuma 89.panta pirmajā daļā noteiktajam, katrs laulātais patur mantu, kas piederējusi viņam pirms laulības, tāpat arī to mantu, ko viņš iegūst laulības laikā kā atsevišķu mantu.

Viss, ko laulības laikā laulātie iegūst kopīgi vai viens no viņiem, bet ar abu laulāto līdzekļiem vai ar otra laulātā darbības palīdzību, ir abu laulāto kopīga manta; šaubu gadījumā jāpieņem, ka šī manta pieder abiem līdzīgās daļās. (panta otrā daļa)

Civillikuma 93.pats noteic, ka laulātais savu mantu vai savu daļu laulāto kopīgajā mantā var nodot pārvaldībā otram laulātajam, kam šī manta ar visiem līdzekļiem jāsargā un jāglabā.

Civillikuma 94.panta pirmajā daļā noteikts, ja laulātā pārvaldīšanā atrodas otram laulātajam piederošas ēkas, viņam jāizdara ne vien nepieciešamie izlabojumi, bet arī uzlabojumi, ciktāl to pieļauj ienākumi no šā otra laulātā mantas.

Civillikuma 95.panta pirmā daļa nosaka abu laulāto pienākumu segt ģimenes un kopīgās mājsaimniecības izdevumus no laulāto kopīgās mantas.

[15] Prasītājs prasības pamatojumam norādījis Civillikuma 84.pantu, 89.panta otro daļu un tiesību doktrīnu – Senāta 2016.gada spriedumu lietā SKC-D/2016.

[15.1] Tiesa uzskata, ka, lai atbilstoši Civilprocesa likuma 192.pantam netiktu pārkāptas prasījuma robežas, tiesa, izšķirot pušu strīdu, ņem vērā prasītāja izvirzīto prasības pamatu un priekšmetu, un apstākli, ka atbilstoši vispārējiem prasības tiesvedības noteikumiem, likumā paredzētajā kārtībā atbildētāja šajā lietā nav cēlusi pretprasību. 2020.gada 23.oktobrī tiesā saņemtais pretprasības pieteikums tika atdots iesniedzējai 2020.gada 1.decembrī, jo netika novērsti tiesneses norādītie trūkumi. (lietas 258.-259., 271.lapa)

[15.2] Tiesa, izspriežot pušu strīdu, ņem vērā, ka jau iepriekš Augstākā tiesa, izšķirot strīdus par laulātā ieguldījumu otra laulātā atsevišķajā mantā, vairākkārtīgi atsaukusies uz tiesību doktrīnas atziņām par Civillikuma 84.pantu un no tā izrietošā laulāto solidaritātes principu kā tiesisko pamatu ieguldījuma izdarījušā laulātā tiesībām saņemt atbilstošu atlīdzību, vadoties no otra laulātā atsevišķās mantas vērtības pieauguma (sk. *2016.gada 14.oktobra sprieduma lietā Nr.SKC-295(C24166111) 8.punktu, 2018.gada 26.oktobra sprieduma lietā Nr. SKC-173/2018 (* ECLI:LV:AT:2018:1026.C04160213.1.S) *8.2.punktu, sk. arī lietu Nr.C30581316, SKC-157/2019 (* ECLI:LV:AT:2019:C30581316.4.S)

Senāts atzinis, ka uz šādiem strīdiem ir attiecināmas tiesību doktrīnas atziņas, jo nav šaubu, ka ar likumu tiešā veidā nav noregulēts jautājums par ieguldījumu izdarījušā laulātā tiesību uz atbilstošu atlīdzību, tāpēc ir jānoskaidro šī prasījuma tiesiskais pamats.

Šajā sakarā Senāts norādījis, ka tiesisko pamatu ieguldījumu izdarījušā laulātā tiesībām saņemt atbilstošu atlīdzību no otra laulātā atsevišķās mantas vērtības pieauguma veido Civillikuma 84.pants, jo šāds ieguldījums ir ar laulību saistīts un tam ir izšķiroša nozīme, izspriežot laulāto strīdu par ieguldījumu.

Minētajā spriedumā (*lieta Nr.C30581316, SKC-157/2019 (* ECLI:LV:AT:2019:C30581316.4.S) *Senāts* norādījis, ka laulības izbeigšanās gadījumā laulāto solidaritāte kontekstā ar taisnīguma principu "pieprasa" taisnīgu atlīdzinājumu laulāto starpā, ja laulāto sadarbības un ar to saistītās viņu mantas masu mijiedarbības rezultātā uz ieguldījumu izdarījušā laulātā darbības vai mantas rēķina ir palielinājusies otram laulātajam atsevišķi piederošā manta. Minētais izskaidrojams ar to, ka, izbeidzoties laulībai, pēc vispārīgā principa atkrīt tas iemesls (pamats), kas pamudinājis vienu laulāto izdarīt ieguldījumu otram laulātajam atsevišķi piederošajā mantā. Proti, laulāto solidaritāte "pieprasa", lai ieguldījumu izdarījušais laulātais, izbeidzoties laulībai, saņemtu atbilstošu atlīdzību par viņa ieguldījumu (kas nav uzskatāms par dāvinājumu laulāto starpā), ciktāl šī ieguldījuma rezultātā ir palielinājusies otram laulātajam atsevišķi piederošā manta un ciktāl konkrētā gadījuma apstākļos citādi pamatots (piemēram, no laulāto vienošanās vai no Civillikuma 101.panta noteikumiem izrietošs) izlīdzinājums juridiski nav iespējams vai arī nav pietiekams. Līdzās otra laulātā "mantas palielinājuma" katrā konkrētā gadījumā jāņem vērā arī citi kritēriji, lai "atbilstošas atlīdzības" noteikšanas rezultātā tiktu panākts taisnīgs izlīdzinājums laulāto starpā. Tāpēc no Civillikuma 84.panta izrietošā naudas prasījuma priekšmets ir nevis "pilnīga atlīdzība", bet gan "atbilstoša atlīdzība", kuras apmērs jānosaka, ņemot vērā visus konkrētā gadījuma apstākļus, kuriem ir juridiska nozīme, ievērojot laulāto solidaritātes un taisnīguma principu (sk. *E. Kalniņš. Laulāto manta laulāto likumiskajās mantiskajās attiecībās. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2010, 143.-175.lpp.*).

Minētajā Senāta spriedumā arī norādīts, ka ieguldījumi nav atlīdzināmi kredīta atmaksai izlietoto naudas līdzekļu faktiskajā apmērā.

Augstākās tiesas ieskatā, lai sasniegtu tiesību teorijā minēto taisnīgo rezultātu, tiesai, izspriežot ieguldījumu strīdu, pirmkārt, jānodibina ieguldījuma, kas bija par pamatu otra laulātā nekustamā īpašuma vērtības palielinājumam, esamība un tā veidi (laulātā atsevišķie naudas līdzekļi un attiecīgā daļa no laulāto kopīgiem naudas līdzekļiem, tiešais darbs objektā, darbības būvniecības (rekonstrukcijas) procesa sagatavošanā, organizēšanā, kontrolē vai tml.). Otrkārt, jākonstatē apmērs, par kādu laulības kopdzīves laikā uz laulāto sadarbības un ar to saistītās viņu mantas masu mijiedarbības rezultātā ir palielinājusies viena laulātā atsevišķā nekustamā īpašuma vērtība. Treškārt, jānosaka atlīdzība ieguldījumu izdarījušam laulātajam tādā apmērā, kādā uz viņa darbības un līdzekļu rēķina ir palielinājusies otra laulātā atsevišķās mantas vērtība. Turklāt laulātajam, kurš veicis ieguldījumu otra laulātā atsevišķajā mantā, ir jāiesniedz pierādījumi, kas apliecina viņa veiktās darbības. [sk. *2018.gada 26.oktobra sprieduma lietā Nr. SKC-173/2018 (ECLI : LV : AT : 2018 : 1026.C04160213.1.S) 8.2.punktu*]

[15.3] Līdz ar to, lai atbilstoši prasītāja izvirzītajam prasījumam atzītu viņa ieguldījumu apmēru atbildētājai piederošajā nekustamajā īpašumā /adrese /, prasītājam saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta noteikumiem jāiesniedz tiesā pierādījumus, kas apstiprina viņa apgalvojumus, ka viņš minētajā atbildētājai piederošajā, minētajā nekustamajā īpašumā ir veicis ieguldījumu – šī īpašuma saglabāšanai, pārbūvēšanai, remontēšanai, labiekārtošanai un uzturēšanai, - konkrēti kādas darbības, kad, kādā veidā un kādā apmērā viņš ir veicis. Taču prasītājs šādus pierādījumus nav iesniedzis.

Atbilstoši iepriekš norādītajai judikatūrai, lai izlemtu jautājumu par prasītāja tiesībām saņemt ieguldījuma atlīdzību no prasītājas, ir izvērtējami arī citi konkrēti apstākļi, tajā skaitā, atbildētājas norādītie – par viņas izdevumiem, veiktajiem pasākumiem īpašuma iegūšanā, uzlabošanā, uzturēšanā u.c., par kuriem ir iesniegti pierādījumi lietā.

[16] Lietā iesniegtas VSAA izziņas par pušu gūtajiem darba ienākumiem laulības kopdzīves laikā, kas apstiprina, ka prasītāja darba ienākumi bijuši 112402,60 EUR jeb vidēji 627,95 EUR mēnesī; prasītājai – 168244,51 EUR jeb vidēji 934,69 EUR mēnesī, tātad, vidēji par 306,74 EUR mēnesī vairāk nekā prasītājam, neskatoties uz to, ka neilgus laika periodus atbildētāja nestrādāja sakarā ar abu bērnu piedzimšanu. Taču lietā ir pierādījumi, kas apstiprina, ka atbildētājai bez darba ienākumiem bija arī citi līdzekļi izdevumu un saistību segšanai, tajā skaitā, no SIA "/NosaukumsB/" laika periodā no 2005.gada 19.decembrim līdz 2019.gada 14.maijam no uzņēmuma peļņas saņemtās dividendes 118 874,22 EUR apmērā (lietas 146.lapa). Kā arī ņemams vērā, ka 2002.gada 5.jūlija un 2002.gada 9.jūlija pirkuma līgumi apstiprina, ka atbildētāja pārdevusi sev piederošo nekustamo īpašumu /adreseC/ A, Jūrmalā par 40800 USD jeb 24704,40 Ls. Līdz ar to ir ticami atbildētājas paskaidrojumi, ka viņai bijuši pietiekami līdzekļi, tajā skaitā,

mājās glabājušies skaidri naudas līdzekļi, par kuriem tikuši segti visi nepieciešamie izdevumi gan kredītu segšanai saistībā ar nekustamo īpašumu /adrese /, gan visu ar tā uzturēšanu, apsaimniekošanas un remonta izdevumu segšanu.

[17] Tiesa uzskata, ka atbildētājas pietiekami labo mantisko stāvokli un līdz ar to viņas finansiālo neatkarību no prasītāja ienākumiem un palīdzības, netieši apstiprina ne tikai iepriekš minētie pierādījumi, bet arī fakts, ka, sākot ar 2006.gada februāri (skatīt lietas 246. - 251.lapa), viņa bieži prasītāja bankas kontā ieskaitīja dažādas naudas summas. Kopš 2006.gada viņa prasītāja kontā ieskaitīja naudas līdzekļus 12040 EUR apmērā, un prasītājs atzīst, ka no tiem 11647,09 EUR viņš ir jau saņēmis kā ieguldījumu atbildētājas nekustamajā īpašumā.

Tiesa uzskata, ka atbildētājas paskaidrojumus, ka prasītājam bijušas ilgstošas materiālas grūtības, un ka līdz ar to viņš vērā ņemamu ieguldījumu viņai piederošajā īpašumā /adrese/ nespēja veikt, apstiprina jau iepriekš norādītais prasītāja bankas konta pārskats (sk. sprieduma 10.1.10.punktu). No tā redzams, ka, neskatoties uz gūtajiem darba ienākumiem, sākot ar 2007.gadu, prasītājs papildus ņēmis patēriņa kredītus, kā arī saņēmis finanšu līdzekļus ne tikai no prasītājas, bet arī no citām fiziskām personām. Sākot ar 2009.gadu, patēriņa kredītus prasītājs ņēmis bieži, ir spēlējis arī azartspēles, dažreiz saņemot nelielus laimestus. Sākot ar 2008.gadu, prasītāja bankas kontā pārskaitījumus veikuši arī viņa tuvinieki, citas personas. Parādsaistības 5500 Ls (7825,79 EUR) apmērā atzinis arī pats prasītājs, tās norādot valsts amatpersonas deklarācijā par laika periodu no 2009.gada 7.janvāra līdz 2010.gada 22.jūlijam, bet nākošajā deklarācijā parādsaistības nav deklarējis (sk. sprieduma 10.3.23.punktu). Tādejādi ir pamats secināt, ka bankas konta pārskatā redzamos ienākumus prasītājs izmantojis, lai segtu savas parādsaistības, bet ne ieguldījuma veikšanā atbildētājas īpašumā. Minētais prasītāja iesniegtais bankas konta pārskats atspoguļo tikai viņa bankas kontā ieskaitītās summas, bet ne izejošās – izdevuma summas. Līdz ar to tiesa uzskata, ka lietā esošo pierādījumu kopums nav pietiekams, lai atzītu, ka prasītāja mantiskais stāvoklis bija tik labs, ka viņš spēja veikt ieguldījumu atbildētājai piederošajā īpašumā.

Tiesa kā nepamatotus un noraidāmus atzīst prasītāja iebildumus nevērtēt lietā šīs atbildētājas iesniegtās viņa amatpersonas deklarācijas. Tiesas ieskatā, šie pierādījumi nepārprotami apstiprina atbildētājas norādīto par prasītāja slikto finansiālo situāciju vismaz laika periodā, kad viņam bija amatpersonas statuss. Līdz ar to ir pamats šaubām par viņa iespējām laikā no 2009.gada līdz 2010.gadam atbildētājas vietā veikt kredīta maksājumus un apmaksāt citus nepieciešamos izdevumus saistībā ar nekustamo īpašumu /adrese /.

[18] Kā arī tiesa uzskata, ka nav pamata apšaubīt atbildētājas norādīto, ka, noslēdzot laulību, starp Prasītāju un Atbildētāju tikusi sadalīta finansiālā atbildība, mutiski vienojoties, kurš no laulātajiem segs komunālos maksājumus, kurš kredīta ikmēneša maksājumus un citus rēķinus.

[19] Tiesa konstatē, ka prasītāja iesniegtais bankas konta pārskats (lietas 48.-56.lapa) apstiprina, ka viņš ir veicis naudas pārskaitījumus atbildētājas kredīta Nr. 08-044916 samaksai. Līdz ar to šie viņa veiktie naudas pārskaitījumi nav novērtējami kā ieguldījums atbildētājas nekustamajā īpašumā /adrese /, jo minētais kredīts netika ņemts saistībā ar aizdevuma samaksu sakarā ar minētā nekustamā īpašuma iegādi, bet cita – atbildētājas 2008.gada 6.maija Iespēju kredīta samaksai, kas nodrošināts ar citu atbildētājai piederošu nekustamo īpašumu, kas atrodas /adreseC/. (lietas 208.-304.lapa), tātad, aizdevuma atmaksai, kas tika ņemts laulāto kopdzīves laikā. Līdz ar to nepamatoti ir prasītāja apgalvojumi, ka tikai viņa veikto maksājumu dēļ nekustamais īpašums /adreseA / ir saglabājies atbildētājas īpašumā un kreditors uz to nav vērsis piedziņu nenokārtoto saistību dēļ.

Bez tam, lietā vispār nav apstiprinājuma tam, ka saistībā ar aizdevumu nekustamā īpašuma /adrese / iegādei kreditors būtu jebkad atbildētājai izvirzījis pretenzijas par nenokārtotiem vai savlaicīgi nenokārtotiem maksājumiem, sakarā ar ko būtu pamats uzskatīt, ka atbildētāja būtu varējusi īpašumu zaudēt. Tādēļ šiem prasītāja apgalvojumiem strīda izskatīšanā nav piešķirama nekāda nozīme.

[19] No prasītāja bankas konta pārskatiem redzams, ka prasītājs ir veicis arī citus pārskaitījumus atbildētājas bankas kontā (lietas 58.-61., 64.-65.lapa), taču no tiem nav secināms, kāda konkrēta kredīta samaksai vai citam konkrētam mērķim šie pārskaitījumi tikuši veikti, jo maksājumu mērķi prasītājs nav norādījis skaidri un nepārprotami. Līdz ar to šos naudas pārskaitījumus nav pamats novērtēt kā prasītāja ieguldījumu atbildētājai piederošajā atsevišķajā mantā – nekustamajā īpašumā /adrese/.

[20] Puses iesniegušas tiesā arī savus konta pārskatus, maksājumu uzdevumus, kas apstiprina, ka abas puses ir veikušas maksājumus par atbildētājai divu piederošo nekustamo īpašumu apsaimniekošanu, tiem sniegtajiem pakalpojumiem – elektroenerģiju, gāzi, ka atbildētājs ir veicis maksājumus par komunālajiem pakalpojumiem īpašumam /adrese/.

Tiesa uzskata, ka šiem izdevumiem nav piešķirama pierādījumu nozīme ieguldījumu apmēra izvērtēšanā, jo ņemams vērā, ka: 1) uz konkrēto strīdu un prasītāja izvirzīto prasījumu ir attiecināmi tikai tie ieguldījumi, kas saistīti ar nekustamo īpašumu /adrese/, un nevis attiecībā uz nekustamo īpašumu /adrese C/, kā arī nav ņemami vērā veiktie maksājumi par īpašuma apsaimniekošanu un komunālajiem izdevumiem; 2) visu laulības laiku arī pats prasītājs, kā arī pušu divi kopīgie bērni dzīvoja nekustamajā īpašumā /adrese/, un līdz ar to prasītājam bija pienākums uzņemties segt daļu no izdevumiem, kas saistīti ar viņa un abu kopīgo bērnu dzīvošanu minētajā īpašumā, kā arī laulātās izdevumu daļu laikā, kad viņa atradās bērnu kopšanas atvaļinājumā.

[21] Atbilstoši iepriekš norādītajai judikatūrai, ņemami vērā arī citi apstākļi un šajā gadījumā tas, ka līdz laikam, kad prasītājs kā laulātais 2004.gadā uzsāka dzīvot atbildētājai piederošajā īpašumā, viņa pirms tam, sākot jau ar 2000.gada februāri, vēl iepriekšējās laulības laikā, saistībā ar nekustamā īpašuma /adrese / iegādi, tā atjaunošanu, remontu u.tml., bija veikusi ievērojamu savu finanšu līdzekļu un darba ieguldījumu. Ar pierādījumiem, kas atbildētājai saglabājušies un iesniegti lietā, apstiprinās viņas izdevumi, tajā skaitā, 2000.gadā - 2074,45 Ls samaksa starpnieka bankas kontā, rokas naudas 13000 USD jeb 7705,10 Ls samaksa iepriekšējam nekustamā īpašuma īpašniekam, pirmā iemaksa 13376,71 EUR kredītam par nekustamā īpašuma iegādi un valstij valsts nodeva 478,80 Ls par nekustamo īpašumu, kompensācija bijušajam laulātajam 50000 USD jeb 29050 Ls apmērā, par vārtu būvi 260 Ls, par gāzes vada izbūvi /adreseA/ ielā; par jumta segumu 2055,37 Ls, par akmens masas izstrādājumu (vannu) 611,84 Ls; par AEROC Classic blokiem, līmi, rokas frēzi, transporta pakalpojumiem un muitas izdevumiem 587,65 Ls. Kā arī izdevumi pēc laulības noslēgšanas, piemēram, 2005.gadā – par loga iegādi 376,66 Ls, par portālu no Rosa Tramonta 1260 Ls; par bruģēšanas darbiem 562,50 Ls un PVN 85,81 Ls, par jumtu 259,19 Ls (lietas 187.lapa), pavisam kopā ap 80880,34 EUR.

[22] Tiesa uzskata, ka ņemams vērā arī, ka uz pušu šķirtās dzīves sākumu, kas, kā secināms no pušu paskaidrojumiem, bija 2018.gada maijs, atbildētājai vēl nebija izmaksāts viss ņemtais kredīts par nekustamo /adrese/ un tā izmaksas beigu termiņš atbilstoši 2003.gada 18.augusta Aizdevuma līgumam Nr.22348, ir 2023.gada 30.augusts. Tātad, viņai jāturpina segt minēto aizdevumu, kā arī atmaksāt laulības laikā – 2008.gadā ņemto Iespējo kredītu.

[23] Tiesa konstatē, ka, neskatoties uz to, ka no prasītāja 2019.gada 7.decembra atsauksmē (sk. lietas 198.lapa, pēdējā rindkopa) norādītā izriet, ka viņš apzinās, ka, lai tiktu atzītas viņa tiesības saņemt atlīdzību par ieguldījumu atbildētājas atsevišķajā mantā, lietā nepieciešams iesniegt pierādījumu – kompetenta speciālista izvērtējumu, kas apstiprinātu prasītāja ieguldījumu sakarā ar atbildētājas nekustamā īpašuma – pabeigtas mājas atjaunošanu, veiktajiem iekšdarbiem, pagalma labiekārtošanu, par atsevišķo pirts ēku un kūpinātavu; prasītājs norādījis, ka tieši pierādījumi tam nav saglabājušies. Tomēr šādu paša norādīto, nepieciešamo pierādījumu prasītājs nav iesniedzis.

[24] Iepazīstoties ar lietā iesniegto, prasītāja pasūtīto atbildētājai piederošā nekustamā īpašuma /adrese /, speciālista 2019.gada 25.aprīļa novērtējumu (lietas 81.lapa), tiesa konstatē, ka minētā nekustamā īpašuma tirgus vērtība tikusi noteikta 117 000 EUR apmērā.

Tomēr, tiesas ieskatā, neesot nekādiem pierādījumiem, kas apstiprinātu prasītāja veiktus konkrētus maksājumus, viņa izdevumus, darba ieguldījumu saistībā ar šo atbildētājai piederošo nekustamo īpašumu, minētais speciālista novērtējums nav atzīstams par pierādījumu prasītāja ieguldījumam.

Tiesa konstatē, ka speciālista novērtējums neatspoguļo ne nekustamā īpašuma vērtību uz 2004.gadu, kad prasītājs sāka dzīvot šajā īpašumā, ne tā

vērtības pieauguma veidošanos laikā no 2004.gada līdz 2019.gada 25.aprīlim, ka tas ticis uzlabots tieši laulāto kopdzīves laikā, ievērojami palielinot īpašuma vērtību. Kā arī novērtējums neatspoguļo, vai ir ņemta vērā inflācijas ietekme uz īpašuma vērības pieaugumu minētajā laika periodā.

Tiesas ieskatā, tas, ka zemesgrāmatu nodalījuma ierakstā norādīta īpašuma pirkuma summa 18492,94 Ls jeb 26312,66 EUR, neapstiprina, ka tā bija nekustamā īpašuma faktiskā vērtība, jo, kā izriet no lietas materiāliem, objektīvi tā noteikti bija lielāka, ņemot vērā atbildētājas izdevumus līdz īpašuma reģistrācijai zemesgrāmatā, kas norādīti iepriekš. (sk. sprieduma 10.3.1., 10.3.2., 10.3.5., 10.3.6., 10.3.13.-10.3.17.punktus)

Tiesa uzskata, ka viss iepriekšminētais apstiprina, ka prasītājs nav pierādījis prasību par ieguldījuma veikšanu prasītājas atsevišķajā mantā 45343,67 EUR apmērā.

[25] Līdz ar to, ievērojot minētos apsvērumus un norādīto judikatūru, izvērtējot prasībā, tās papildinājumos, atsauksmē un pušu paskaidrojumos norādītos apstākļus, tiesa atzīst, ka prasība daļā par atlīdzības piedziņu sakarā ar ieguldījumu atbildētājas atsevišķajā mantā – nekustamajā īpašumā /adreseA / nav pamatota un ir noraidāma pilnīgi.

[26] Prasītājs lūdzis tiesu atzīt par laulāto kopīgo mantu trīs gleznas, sadalīt šo mantu un piedzīt no atbildētājas pusi jeb 960,44 EUR no trīs gleznu vērtības 1920 EUR.

Tiesa konstatē, ka prasītājs nav iesniedzis pierādījumus, kas norādīti 2020.gada 23.janvāra prasības pieteikuma grozījumos (papildinājumos), tas ir, pierādījumus par gleznu iegādi un vērtību, kurus prasītājs bija apņēmies iesniegt līdz tiesas sēdei. (sk. lietas 202.lapa 2.rindkopa)

Līdz ar to tiesa uzskata, ka prasītājs atbilstoši Civilprocesa 93.panta un 95.panta otrās daļas noteikumiem lietā nav iesniedzis pierādījumus, kas apstiprina trīs gleznu iegādi un to vērtību.

Tādejādi, neesot šādiem pierādījumiem, nav pamats apmierināt prasītāja prasību - atzīt par laulāto kopīgo mantu trīs gleznas, sadalīt šo mantu un piedzīt par labu prasītājam 960,44 EUR no atbildētājas. Līdz ar to arī šajā daļā prasība ir noraidāma kā nepamatota.

Atbildētāja savos 2021.gada 4.janvāra rakstveida paskaidrojumos izteikusi tiesai lūgumu, pamatojoties uz Civillikuma 1075.pantu sadalīt laulāto kopmantu – trīs gleznas, atstājot tās prasītāja īpašumā un uzliekot par pienākumu prasītājam izmaksāt viņai 960 EUR.

[27] Tiesa uzskata, ka, tā kā atbildētāja atbilstoši prasības celšanas vispārējiem noteikumiem nav cēlusi lietā pretprasību, tad nav pamats apspriest viņas lūgumu par laulāto kopmantas – trīs gleznu sadali un pienākuma uzlikšanu prasītājam izmaksāt viņai atlīdzību 960 EUR apmērā.

[28] Tiesa atzīst, ka prasītāja prasība noraidāma pilnīgi.

[29] Tiesa, noraidot prasību, ņem vērā, ka prasītājs prasības pieteikumā atzinis, ka viņš jau laulības laikā no atbildētājas ir saņēmis savu veikto ieguldījumu daļu prasītājai piederošajā atsevišķajā mantā 11746,60 EUR apmērā; līdz ar to uzskatāms, ka, ir rasts taisnīgs izlīdzinājums laulāto starpā.

[30] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Prasītājs lietā samaksājis valsts nodevu 1614,26 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,20 EUR. (lietas 8.-10., 216.lapa) Faktiski tiesas izdevumi, kas saistīti ar lietas izskatīšanu, lietā ir 17,30 EUR. (lietas 2.lapa)

Tiesa uzskata, ka, ievērojot minēto likuma normu, ka prasība noraidāma pilnīgi, no atbildētājas par labu prasītājam nav piedzenami tiesas izdevumi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta otrās daļas noteikumiem, ja prasību noraida, tiesas izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš, piespriežami no prasītāja valsts ienākumos.

Ievērojot norādīto likuma normu, no prasītāja valsts ienākumos – par labu Tiesu administrācijai piespriežami līdz šim nesamaksātie tiesas izdevumi 14,10 EUR apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa spriedumā nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa uzskata, ka prasītājam nosakāms termiņš sprieduma daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Maksājuma dokumentu, kas apstiprina tiesas izdevumu labprātīgu samaksu par labu Tiesu administrācijai, prasītājam nekavējoties jāiesniedz Kurzemes rajona tiesā.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8., 93., 97.pantu, 187.panta otro daļu, 199.panta pirmo daļu, 193. un 204.[1] pantu
tiesa

nosprieda:

Noraidīt pilnīgi /pers. A/ prasību pret /pers. B/ par atlīdzības par izdarīto ieguldījumu /pers. B/ atsevišķajā mantā 45 343,67 EUR apmērā piedziņu un par laulāto kopīgās mantas sadali, piedzenot no /pers. B/ par labu /pers. A/ naudas līdzekļus 960,44 EUR.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu Tiesu administrācijai līdz šim nesamaksātos tiesas izdevumus 14,10 EUR (četrpadsmit *euro* un 10 centus), kas iemaksājami Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, kontā LV51TREL2190458019000.

Noteikt prasītājam termiņu sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Maksājuma dokumentu, kas apstiprina tiesas izdevumu labprātīgu samaksu, prasītājam nekavējoties iesniegt Kurzemes rajona tiesā.

Spriedums faktiski sastādīts un pieejams Kurzemes rajona tiesas kancelejā 2021.gada 7.maijā, kas uzskatāms par sprieduma pasludināšanas datumu.

Spriedumu var pārsūdzēt Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Kurzemes rajona tiesā.

Tiesnese I.Valbaka